

Hva er suksesskriteriene for å oppnå en bærekraftig kommuneøkonomi

- Hva er status for kommuneøkonomien i Trøndelag

Arena Trøndelag 2024

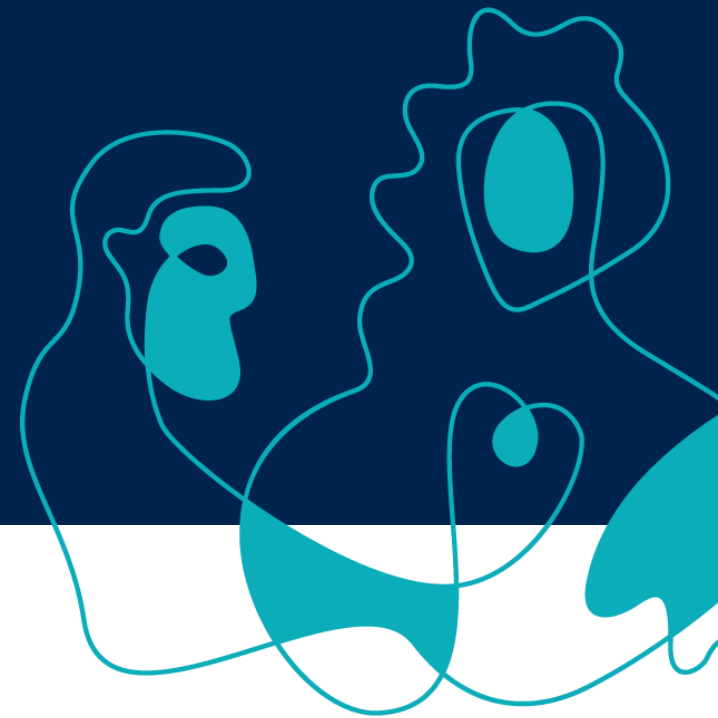
24. oktober 2024

Trude Mathisen



Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje



29.10.2024

Utfordringer



Demografi



Endring i
inntekter



Klima- og
naturendringer



Samfunns-
sikkerhet og
beredskap



Utenforskap



Press på
demokratiet



Behov for innovasjon,
omstilling og digitalisering



Krever kompetanse og
utviklingskapasitet



Norge mot 2060

Kamp om arbeidskraften: Omsorgsoppgavene blir flere, men vi blir ikke flere i yrkesaktiv alder til å utføre dem.

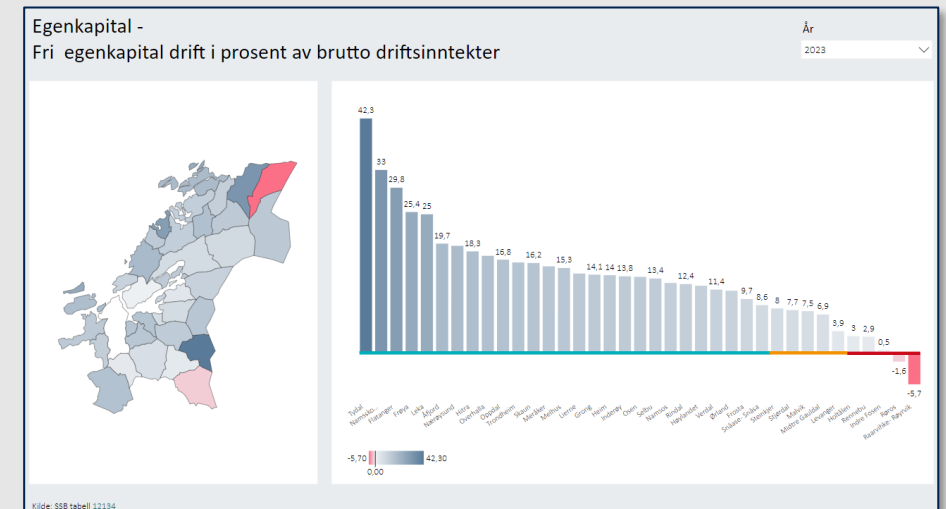
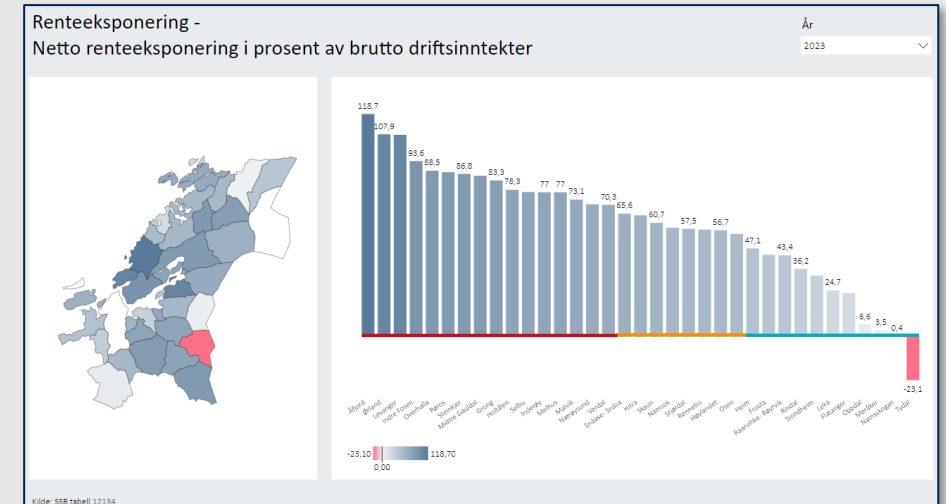
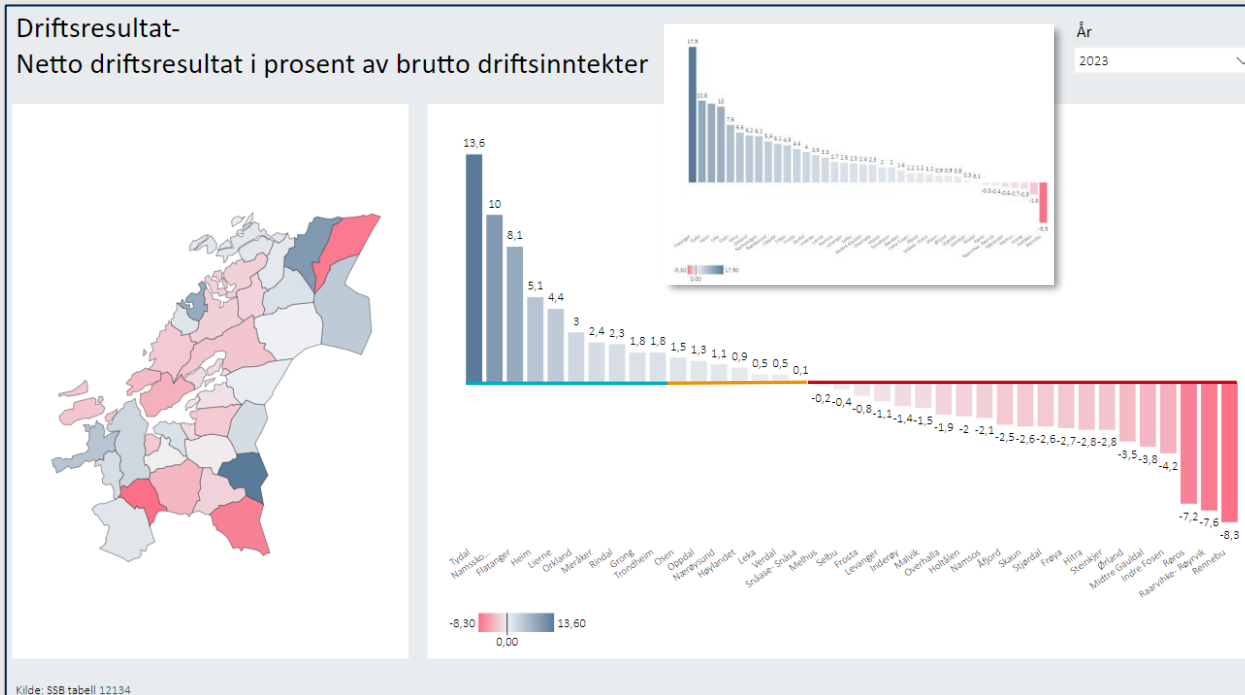
Behov for omstilling: Økte spenninger i verden, klima- og naturendringer og avtagende petroleumsaktivitet fører til endringer og forsterker behovet for å bruke ressursene godt og riktig.

Fortsatt god fordeling: Små forskjeller og stabil tilgang på velferdstjenester i hele landet må bevares i møte med omstillingene og at mange lever lenger.



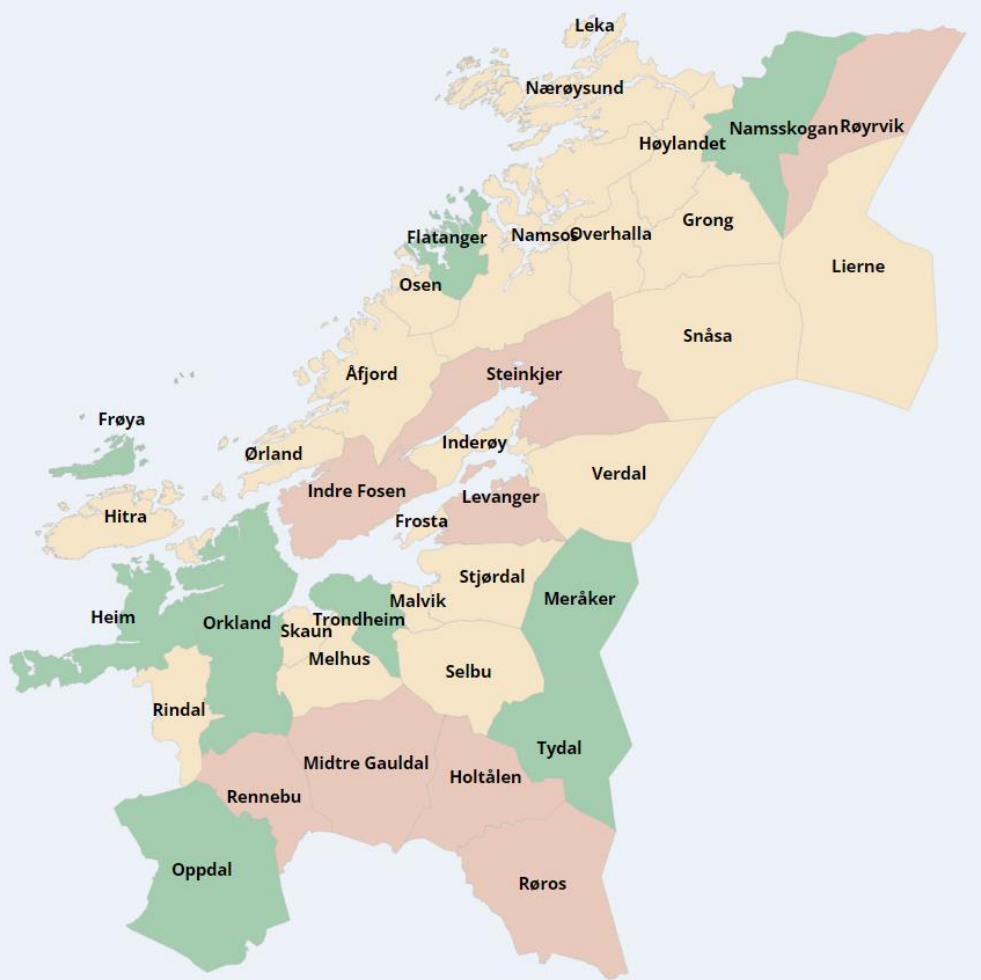


Økonomisk status i de trønderske kommunene





Økonomisk stilling - Statsforvalterens vurdering



Vurdering og indikatorer per 30.08.24

Beregnet økonomisk bærekraft og handlingsrom

- Netto driftsresultat (balanse 2+2 år)
- Netto renteesponering (sårbarhet)
- Fri egenkapital i prosent (buffer)

Beregnet økonomisk styring og kontroll

- Awik fra budsjett
- Regnskapsmessig merforbruk
- Arbeidskapital (likviditet)

Andre forhold (skjønn)



Langsiktig økonomiforvaltning

Ny kommunelov (2018):

- Markerer kommunestyrets ansvar for å ivareta handlingsrommet
- Økt vekt på langsiktighet

Kommunestyrets verktøy:

- Budsjett og økonomiplan
- Regnskap
- Økonomi- og finansreglement
- Finansielle måltall



Hvorfor har noen handlingsrom – andre ikke?



Kommuner uten handlingsrom

Leter etter årsaken utenfor kommunen

Unødig tid på å finne "syndebukk"

Mottiltak blir ikke iverksatt

Vanskelighetene vokser

Vansker som kunne vært løst raskt blir gradvis uhåndterlige



Kommuner med handlingsrom

Identifiserer utfordringer løpende og erkjenner eget ansvar for å møte disse

Analyserer og iverksetter raskt (mot)tiltak

Vanskelighetene får ikke anledning til å utvikle seg

Langsiktighet!





ROBEK – vilkår for innmelding (utmelding)

Kommuneloven § 28-1

- Budsjett vedtatt med merforbruk
- Økonomiplan vedtatt med merforbruk
- Regnskap, budsjett eller økonomiplan viser inndeckning over mer enn to år
- Regnskap viser et akkumulert merforbruk på mer enn 3 prosent av driftsinntektene
- Budsjett eller økonomiplan ikke vedtatt innen fristen
- Årsregnskapet ikke vedtatt innen fristen
- KDD har fattet vedtak etter inndelingsloven

OBS: Ufordelte innsparingskrav!



Register Om BEtinget godkjenning og Kontroll



Kommuner i økonomisk ubalanse



Underlagt statlig kontroll



...men kommunen har fortsatt ansvaret!



ROBEK – krav og konsekvens (kl 28)



Lovlighetskontroll av årsbudsjett
(balanse og realisme)



Godkjenning av vedtak om lån og
langsiktige leieavtaler



Orienterer avtalepart om
godkjenningskrav



Vedta tiltaksplan som sikrer økonomisk
balanse





Noen råd på veien



Tiltaksplan – sett i gang



Realistiske mål på kort og lang sikt



Ta ansvar



Verktøy og rutiner for rapportering og budsjettoppfølging



Felles virkelighetsbilde er avgjørende



Målrrettede tiltak – ikke bare «ostehøvel»



Involvering og samarbeid

Takk for oppmerksomheten



Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Facebook [StatsforvalterenITrondelag](#)
Nettside [Statsforvalteren.no/Trondelag](#)